

FISKIVINNA

STILT UM NÝGGJA FISKIVINNUSKIPAN

Tíðin at arbeiða er stutt og ringt er at finna eina skipan, sum gevur marknaðaratgongd til veiðurættindini

Árni Gregersen

Lógin um vinnuligan fiskiskap sigur, at veiðuloyvini fella aftur til landið 31. desember 2017.

Ein arbeiðsbólkur situr í lötuni og arbeiðir við einum uppskotið, sum skal stinga treytirnar hjá fiskivinnuni út í kortið eftir hendan dag.

Johnny í Grótinum er formaður og átta fólk sita saman við honum. Harumframt eru tveir fylgibólkar – ein fyri vinnuna og ein fyri politisku skipanina.

Tá ið bólkurin var settur, kunngjórði bæði landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Hogni Hoydal, og formaðurin í bólkinum, Johnny í Grótinum, at so leingi bólkurin arbeiðir, so hava limirnir munnskur. Bert formaðurin fór at úttala seg og tað fór bert at vera í serligum fòrum.

Higartil er tað eisini eydnast at halda tætt. So tætt, at formaðurin, sum ananrs lovaði at siga hvussu arbeiði gekk í apríl, hevur útsett hesa kunning til í juni.

Síðani bólkurin var settur hava nógvir fundir verið.

Limirnir í bólkinum halda, at tíðin til at gera broytingarnar er stutt, men tað sum tekur mestu tíðina er, hvussu rættindini skulu latast vinnuni eftir marknaðartreytum

Hvussu skal tað gerast?

Tað er ein partur av arbeiðsetninginum hjá bólkinum, at fiskirættindi skulu latast eftir marknaðartreytum av onkrum slag.

Hogni Hoydal, landsstýrismaður við fiskivinnumálum, hevur ferð eftir ferð sagt, at vit skulu burtur frá politikari útluting av loyvum.

Hetta fyri at gera atkomilighetina betri, eisini hjá teimum, sum í dag ikki eru í vinnuni.

Bólkurin, sum arbeiðir

eftir setninginum, sum bólkurin hevur fingið. Um at fara frá politikari útluting av fiskirættindum til marknaðargrunndaða skipan, stendur:

Skipanin viðvíkjandi útluting av fiskirættindum, hevur verið grundað á lógarviðgerð í Løgtinginum ella fyriskipan, ið landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur umsitið og ásett.

Farast skal frá hesi skipan.

Arbeiðsbólkurin skal viðgera og gera uppskot til skipan, ið er marknaðargrunndað, har tað almenna bjóðar fiskirættindi fram sum brúksloyvi fyri ávísar tíð.

Uppskotini kunnu vera: Uppboðssøla av fiskirættindum frá tí almenna til privatar.

Aðrar møguligar útbjóðingarskipanir frá tí almenna til privat.

Grundreglan við útbjóðing og marknaðargrunndaðari skipan er, at rættindini eru at meta sum tíðaravmarkað brúksrættindi, ið ikki geva tí privata ognarrætt til tilfeingið ella rættindini á nakran hátt.

Hartil skal marknaðarskipanin tryggja, at marknaðurin er ein marknaður millum tað almenna øðrumegin og privatar hinumegin, soleiðis at tað ikki verður ein privatur undirmarknaður, har rættindi verða seld frá privatum til privatan.

Skipanin skal tryggja, at tilfeingisrentan – eykavirðið og gjaldið fyri framhjárættin og atgongdina at troyta eitt avmarkað tilfeingi – fellur til eigan – Føroya fólk.

Nevndin skal viðgera og gera tilmæli um, hvussu útbjóðing og marknaður kann skipast best, hvørjar treytir eiga at setast til tey, ið bjóða seg fram o.s.fr.

Nevndin skal herundir gera uppskot til, hvussu royndarfiskiskapur kann

skipast eftir greiðum reglum.

5. Kapping og atkomilighet Nevndin skal gera uppskot til, hvussu kapping og atkomilighet verður tryggjað í vinnuni. Herundir skal nevndin viðgera og gera tilmæli til skipanir/reglur um:

Hvussu til ber hjá vinnurekandi í Føroyum at bjóða seg fram eftir jøvnum treytum, og hvør skipan og hvørjar treytir tryggja endamálnum – til dømis við góðkenning/undangóðkenning at bjóða seg fram, krøv um manningarviðurskipti, tænastræturveitingar í Føroyum o.a.

Hvussu stóran part av fiskirættindunum einstakir aktørar kunnu hava brúksrætt til (ásetingar um antitrust).

Tekur nógva tíð

Júst hesin parturin tekur nógva tíð at viðgera, tí limirnir í bólkinum ikki eru sannførdir um, hvussu hetta alt kann loysast praktiskt.

Á seinasta fundi var tosað um møguliga at útseta gildiskomuna eina tíð – kanska fimm ár.

Hetta tí, at vinnan hevur sagt, at hon so leingi hevur veirð í bíðistøðu. Íløgur verða ikki gjørdar, tí tey, sum skulu seta pengar í vinnuna ikki kenna fortreytirnar ár fram.

Hinvegin vóru tað fleiri sum hildu, at verður gildiskoman útsett, so setir tað bert vinnuna í eina nýggja bíðistøðu, sum fer at gera, at ongar íløgur verða gjørdar fyrr enn málið er avgreitt.

Eitt slag av semju er kortini millum limirnir í bólkinum, at tíðin er í styttra lagi.

Tí kann tað vera skilagott at gera høvuðsbroytingarnar um rættindini og so kanska bíða eitt sindur meira við øðrum pørtum at teimum broytingum, sum skulu gerast.

Johnny í Grótinum er formaður í bólkinum. Hann hevur boðað frá, at hann fer at koma við einari kunning í juni.

Fiskivinnan bíðar eftir at fáa at vita, hvørjum treytum hon skal virka undir í framtíðini